

Krav til ambulansestasjoner

For ambulansestasjoner gjelder de samme grunnleggende krav til arbeidslokaler som for andre yrkesgrupper.

Ambulansestasjoner skal tilrettelegges og utformes på grunnlag av de arbeidsoppgavene som skal gjøres i bygget, den enkelte arbeidstaker og spesielle risikoforhold. Planlegging av ambulansestasjoner må være basert på en lokal kartlegging og risikovurdering.

Gjennom «[Søknad om Arbeidstilsynets samtykke](#)» skal det dokumenteres at rammene i bygget er utformet slik at det ivaretar kravet til fullt forsvarlige arbeidsplasser.

[Arbeidsmiljøloven § 4-4 andre ledd](#) stiller krav til at arbeidsplassen skal innredes og utformes slik at arbeidstaker unngår uheldige fysiske belastninger. [Arbeidsplassforskriften § 2-1 andre ledd](#) presiserer dette kravet: arbeidsplasser skal være dimensjonert, innrettet og tilpasset arbeidets art, arbeidsutstyret og den enkelte arbeidstaker, og ha en tilfredsstillende velferdsmessig standard.

Ved ambulansestasjoner må det innredes og tilrettelegges for denne yrkesgruppens spesielle arbeidsforhold. Personalet skal ofte oppholde seg i lokalene over lengre tid, de skal kunne dusje, spise, hvile og sove, eventuelt gjøre kontorarbeid samt holde arbeidstøy og utstyr rent. De må beskyttes mot smitte, forstyrrelser og støy.

De ansatte har både rett og plikt til å medvirke i arbeidsmiljøet, og det er viktig at de deltar i planlegging av utforming av arbeidslokalene. Verneombudet skal formidle innspill fra de berørte arbeidstakerne. Arbeidsmiljøutvalget skal involveres i alle saker som gjelder omfattende endringer i arbeidsmiljøet. Bedriftshelsetjeneste (BHT) skal involveres ved ombygginger (forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2 (a)). Se [Krav til medvirkning ved nybygg og ombygging](#).

Mer om konkrete arbeidsmiljøfaktorer:

- [Veiledning til dokumentasjonskrav](#)
- [Sjekkliste for krav til fysisk arbeidsmiljø](#)

Nedenfor redegjøres det kort for de fysiske faktorer som er mest aktuelle i forbindelse med etablering og drift av ambulansestasjoner.

Garderober

Alle ambulansestasjoner skal ha atskilte garderober for kvinner og menn. Det må beregnes tilstrekkelig gulvareal per person dersom flere skal skifte samtidig. I ambulansestasjoner er arbeidstakerne eksponert for stoffer som kan være helsefarlige, medføre smitte eller avsette lukt i klærne m.m. Det må derfor være atskilte garderober for privat tøy/rent arbeidstøy og skittent arbeidstøy.

Dusj og vaskerom

Ambulansetjenesten er en type virksomhet hvor det er krav til vaskerom og dusj. Se [Krav til dusj på arbeidsplassen](#).

Vaskerommet er en del av den «urene» sonen, hvor hensikten er grovrengjøring, oppbevaring av skittent arbeidstøy m.m. Vaskerom og dusj må ligge i tilknytning til garderobe. Gulv i vaskerom skal ha en utforming og overflate som motvirker at det blir glatt, og ha tilstrekkelig fri gulvplass foran vaskestedene.

Antall vaskesteder og dusjer må være basert på en realistisk vurdering av dagens og fremtidig behov.

Hygiene, ren/uren sone

Ambulansepersonell kan være utsatt for biologiske faktorer (smitte), og arbeidsplassen skal da være utformet på en slik måte at eksponeringen reduseres til et lavest mulig nivå.

Vannkraner bør være slik at de utløses av fotocelle, med foten eller tilsvarende dersom risikovurderingen tilsier at det er nødvendig. Desinfeksjonsmidler kan være nødvendig i tillegg til vaskemuligheter.

Arbeidstøyet er en del av verneutstyret for å beskytte seg mot påvirkning fra for eksempel kjemikalier og smitte. Det vil være hensiktsmessig at ambulansepersonell har med seg alkoholbasert hånddesinfeksjon som en del av uniformen.

Garderobene skal ivareta behov for å skifte til arbeidstøy når man kommer på jobb, og til ren uniform ved tilsøling, eller til egne klær etter jobb (ren sone). Man bør ha en uren sone der man tar av brukt eller tilsølt arbeidstøy og legger det til vask, før man går i dusjen og så inn i ren sone.

Renhold av arbeidstøy og lokaler

Arbeidstøy i ambulansetjenesten kan bli forurenset av biologisk materiale som kan føre til smitte. Arbeidstøyet skal som hovedregel tas av når arbeidsdagen er slutt, og deretter desinfiseres og rengjøres før det tas i bruk igjen. Man skal ikke vaske arbeidstøy hjemme.

For å være sikker på at virus og bakterier blir drept i vaskeprosessen, forutsetter det vanligvis vask i vaskemaskin som kan holde temperaturen på 85 °C i minimum 10 minutter (såkalt termisk desinfeksjon). Dette krever at arbeidsgiver utleverer arbeidstøy som tåler å bli desinfisert. Vaskemaskiner til hjemmebruk oppnår 90 °C i en kort periode, men ikke lenge nok til at termisk desinfeksjon oppnås. Arbeidsgiver har ikke kontroll på desinfeksjonsprosessen hvis arbeidstøyet vaskes hjemme.

Rutiner som sikrer tilfredsstillende renhold og hygiene er også viktig, for eksempel når det gjelder håndvask, renhold av utstyr som tastatur, telefon og annet teknisk utstyr, samt rengjøring av lokaler og overflater.

I virksomheter som helt eller delvis har utendørs arbeid, eller når arbeidet for øvrig gjør det nødvendig, skal det være eget tørkerom eller annen mulighet for å tørke vått tøy og fottøy.

Garasje/vaskehall/lager for utstyr

Renhold av biler og utstyr utføres av og til på ambulansestasjonen. Det bør være direkte tilgang fra garasje til vaskerom med overgang fra uren til ren sone. Det må være lagerplass for arbeidstøy, sengetøy, håndklær og utstyr til bil og pasienter. Det er hensiktsmessig å begrense mengde utstyr i bilene for å lette renholdet og redusere smittefare.

Det er [krav til ventilasjon](#) og eventuelt prosessavsug/eksosavsug i garasje/vaskehall.

Det skal ikke komme lukt fra garasje og vaskehall inn i øvrige arealer. Det bør vurderes om det er behov for ekstra støyisolering mellom garasje/vaskehall og øvrige arealer.

Personalrom: kontor, soverom, oppholdsrom og spiserom

Som for andre yrkesgrupper skal personalrom i ambulansestasjoner oppfylle kravet til «en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utviklingen i samfunnet» slik det fremkommer av arbeidsmiljøloven § 1-1. Det betyr at krav til klima, luftkvalitet, dagslys og utsyn m.m. også gjelder her.

Det skal være tilgang til kontorplass for administrativt personale og/eller møterom for debrifing eller personalsamtaler.

Ambulansestasjoner har normalt et annet behov enn mange andre arbeidsplasser, blant annet på grunn av døgkontinuerlig arbeid. Krav til personalrom, soverom, oppholdsrom og spiserom m.m. er i stor grad de samme som for [innkvartering](#).

Soverom bør være et enkeltrom og plassert slik at man unngår unødige forstyrrelser. Rommet bør være uten gjennomgang til andre rom og ha vindu som kan åpnes. Det bør også være adgang til toalett og dusj uten at man må passere gjennom uren sone.

Alle ambulansestasjoner skal ha tilgang til [spiserom](#). Spiserommet bør gi mulighet for både matpause og avkobling. Det må være mulighet for tilberedning av mat, og hygieniske forhold må ivaretas på en tilfredsstillende måte. Det bør være eget oppholdsrom dersom spiserommet ikke er egnet til hvilepauser.

Dersom ekstern kantine skal benyttes, må denne være tilgjengelig når det er behov for det, og det må i tillegg være pauserom i egne lokaler.

Tilrettelegging for fysisk aktivitet

Arbeidsgiver skal, i tilknytning til det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, [vurdere tiltak for å fremme fysisk aktivitet](#) blant arbeidstakerne, jf. arbeidsmiljøloven § 3-4.

Dersom det skal være treningsmuligheter ved ambulansestasjonen, må dette foregå i et egnet rom, og soverom må skjermes mot støy fra treningen.

Øvrige krav

- [Ventilasjon](#)
Ambulansestasjonen er ikke en bolig, men en arbeidsplass, og skal ha balansert mekanisk ventilasjon.
- [Dagslys og utsyn](#)
Det skal være dagslys og utsyn fra både oppholdsrom og soverom.
- [Tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne](#)
Dersom det er administrative stillinger ved ambulansestasjonen, som kan ivaretas av arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne, skal lokalene ha tilrettelagt atkomst og HC-toalett.
- [Rom for renholdsutstyr](#)
Plassering og utforming av renholdsrom/bøttekott må ivareta ren/uren sone. Dette for å sikre forsvarlig renhold av arbeidslokalene, samt at andre enn egne arbeidstakere også er beskyttet mot biologisk risiko/smitte.

Arbeidstilsynet

- Transportveier og varemottak
Det må dimensjoneres for det utstyr som skal brukes. Det må være fri ut- og innkjøring fra stasjonen som ikke hindres av annen aktivitet som f.eks. biltrafikk og fotgjengere.

Regelverk og veiledning

- **Hygiene og rengjøring:**
 - Arbeidsmiljøloven § 3-1 1. og annet 2 ledd
 - Arbeidsplassforskriften § 8-2 med kommentardel
- **Krav til garderobes, dusj og vaskerom:**
 - Arbeidsmiljøloven §§ 4-1 første og fjerde ledd, 4-4 første, tredje og fjerde ledd
 - Arbeidsplassforskriften §§ 3-2 bokstav b), 3-4, 3-6 første og femte ledd, samt kommentardelen til § 3-4
- **Krav til toaletter:**
 - Arbeidsplassforskriften § 3-7
- **Krav til ren & uren sone:**
 - Arbeidsplassforskriften kapittel 8
- **Krav til vaskerom og dusj:**
 - Arbeidsplassforskriften § 3-6
 - [Krav til dusj på arbeidsplassen](#)
- **Inneklima og krav til renhold av biler og utstyr:**
 - Arbeidsplassforskriften kapittel 7
 - Arbeidsplassforskriften § 2-14
 - [Krav til ventilasjon](#)
 - [Temaside for inneklima](#)
- **Krav til renhold av arbeidstøy:**
 - Faktaside om vask av arbeidstøy i helsevesenet (siden er borte, må legges inn)
- **Krav til personalrom, soverom, oppholdsrom og spiserom:**
 - Arbeidsplassforskriften §§ 3-1, 3-2, 3-3, 3-5 og forskriftens kommentardel kapittel 3
 - [Sjekkliste for krav til fysisk arbeidsmiljø](#)
 - [Krav til spiserom på arbeidsplassen](#)
 - [Arbeidsmiljø i helseinstitusjonen](#), herunder krav til soverom
 - [Innkvartering av arbeidstakere](#), herunder krav til oppholdsrom mm.

Arbeidstilsynet

- **Krav til tørk av klær:**
 - Arbeidsplassforskriften § 3-9
- **Krav til tilrettelegging for fysisk aktivitet:**
 - Arbeidsmiljøloven § 3-4
 - [Stami sin side om fysisk aktivitet og arbeid](#)
- **Krav til dagslys og utsyn:**
 - Arbeidsplassforskriften § 2-10
 - [Temaside om dagslys og utsyn](#)